

# معرفی پرچم داران عکاسی مدرن (۵)

## ادوارد استایکن Edward Steichen

احسان حقیقی

دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه تهران

### چکیده

رهیافت عکاسی از دوره تصویرگری و روایت پردازی نقاشانه و تبدیل این پدیده از نگاه ابزاری به یک هنر مستقل مرهون تلاش و ذکاوت گروهی از عکاسان اندیشمند بوده است. جنبش پیکتوریالیسم<sup>[۱]</sup> کمک‌های شایانی به این امر کرده است. در این جنبش ماهیت زیباشناختی عکاسی گسترش و بسط پیدا کرد و همین امر باعث ارتقاء عکاسی به تفکر مدرن و بالا بردن آگاهی و توجه به خصائص رسانه‌ای آن گردید. آغاز مدرنیسم در عکاسی با تشکیل گروه عکاسان جدایی طلب در سال ۱۹۰۲ اتفاق افتاد. ادوارد استایکن به عنوان یکی از بنیان گذاران این گروه با بهره‌مندی از استعدادها و مهارت‌های متعدد در زمینه‌های مختلف هنر همچون نقاشی، عکاسی، مدیریت گالری‌ها و موزه‌داری کمک شایانی به شکل‌گیری جریانات مدرن عکاسی کرده است. او از طریق برپایی نمایشگاه‌های متعدد، چاپ و انتشار مقالات مجلات و کتب عکاسی و همچنین ارتباط مستمر با دیگر هنرمندان تجسمی به یکی از چهره‌های ماندگار در تاریخ عکاسی بدل گشته است. این نوشتار به زندگینامه این هنرمند برجسته از طریق مطالعات منابع کتابخانه‌ای و اینترنتی می‌پردازد.

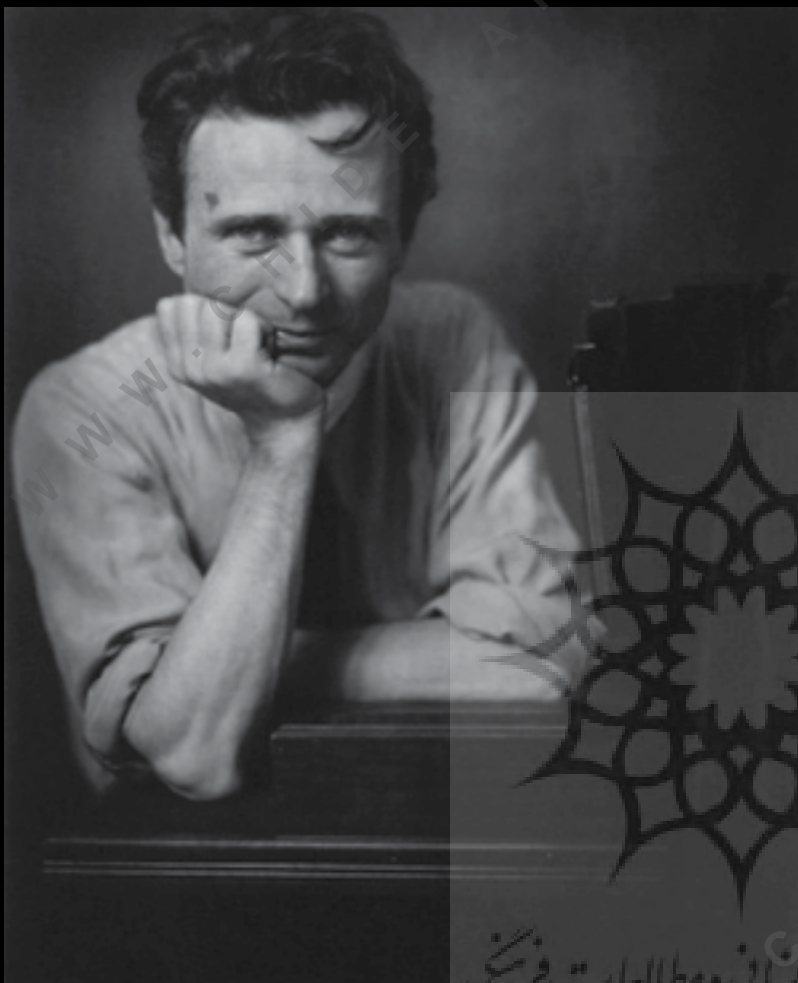
ادوارد استایکن در سال ۱۸۷۹ در شهر بی‌وانژ<sup>[۲]</sup> در کشور لوکزامبورگ<sup>[۳]</sup> دیده به جهان گشود. وی زمانی که تنها دو سال داشت به شهر شیکاگو در ایالات متحده مهاجرت کرد و تا ده سالگی در آنجا ساکن بود و تحصیلات ابتدایی را در این شهر گذراند. در سال ۱۸۸۹ به شهر میلواکی<sup>[۴]</sup> رفته و در سال ۱۸۹۴ در پانزده سالگی که نوجوانی جستجوگر و کنجکاو و پرانرژی بود برای تحصیل در مدرسه هنرهای زیبای میلواکی ثبت‌نام می‌کند. به هنگام تحصیل علاوه بر درس مدرسه هنرها و پس از آموختن

۱- جنبش عکاسی در میانه‌های قرن نوزدهم در اروپا و ایالات متحده بود که نقش به‌سزایی در مقبولاندن عکاسی به عنوان یک شاخه از هنر داشت. این جنبش توانست بحث ماهیت زیباشناختی عکاسی را توسعه داده و به تأمل در باب ارتباط آن با دنیای مدرن کمک کند.

2-Bivange

3-Luxemburg

4-Milwaukee



تصویر شماره ۱: خودنگاره عکاس ۱۹۱۷، ادوارد استایکن Edward Steichen

طراحی، نقاشی را به صورت خودآموخته و شخصی دنبال می‌کند. یکسال بعد با خرید یک دستگاه دوربین عکاسی جعبه‌ای کدک که فاقد ادوات کنترل وضوح بود با عکاسی آشنا می‌گردد. استایکن بعد از گذراندن یک دوره تحصیل چهارساله به‌طور کامل بر فنون لیتوگرافی مسلط می‌شود و در همان ایام تحصیل یک دوربین فانوسی کاملاً حرفه‌ای با امکان استفاده از شیشه‌های حساس در قطع ۴×۵ اینچ خریده و شروع به عکاسی در سبک و سیاق نقاشان تصویرگرا می‌نماید. تسلط او بر لیتوگرافی و آشنائیش با عکاسی و نقاشی موجبات معاشرت او با دیگر هنرمندان و اشتغال در یک مؤسسه تبلیغاتی را فراهم آورد. استایکن به دلیل مهارت‌ها و قابلیت‌های چندگانه‌ای که داشت مدیران مؤسسه را برای استفاده از عکس در تبلیغات مکتوب و پوستره‌های تبلیغاتی متقاعد کرد و از این راه توانست هم بر مهارت‌های عکاسی خود بیفزاید و هم درآمد کسب کند. این اتفاق نقطه عطف و توجه خاص استایکن به عکاسی و استفاده از آن به عنوان یک رسانه و مجرای ارتباطی بود و این نگرش تا آخر عمر همچنان به قوت





تصویر شماره ۳: ستون فقرات گل آفتابگردان، ۱۹۲۰

یک هنر مستقل در کنار آثار دیگر هنرهای تجسمی مانند نقاشی‌های پیکاسو و ماتیز نمایش داده می‌شد. در سال ۱۹۰۴ استایکن به تجربیاتی در مورد رنگی کردن عکس‌ها پرداخت. نخست رنگ کردن عکس‌های چاپ شده را آژمود سپس به روش اتوکروم این مسیر را پیمود. در سال ۱۹۰۵ برای راه‌اندازی گالری ۲۹۱<sup>[۷]</sup> با استیگلیتز همکاری کرد.

در این گالری آثار هنری همچون نقاشی، عکس و مجسمه برای نمایش و فروش عرضه می‌گشت. این رویداد باعث ارتقاء عکاسی و مقبولیت آن در بین دیگر هنرها گردید. گروه عکاسان جدایی‌طلب با انتشار مجله کمرورک و تأسیس گالری ۲۹۱ و همچنین مدیریت هنری آلفرد استیگلیتز و همکاری بی‌شائبه استایکن توانستند تأثیری شگرف در عرضه عکاسی هنری برجای گذارند. استایکن در طول سال‌های همکاری اش با استیگلیتز نمایشگاه‌های زیادی را از هنرهای تجسمی مختلف در گالری ۲۹۱ راه‌اندازی و مدیریت کرد، گاهی برای برپایی این نمایشگاه‌ها می‌بایست سفرهای متعددی به اروپا می‌نمود تا بتواند آثار هنرمندان اروپایی مثل پیکاسو، پل‌سزان و آنری ماتیس را برای معرفی هنر اروپا به هنرمندان آمریکایی به نیویورک بیاورد و در گالری ۲۹۱ به نمایش بگذارد. در سال ۱۹۰۸ استایکن مدتی را به یکی دیگر از علائقش که همانا پرورش گیاهان و باغداری بود در باغی کوچک خارج از شهر پاریس روی آورد. سکونت وی در حومه پاریس و شهرتش باعث شد تا «لوپس و وگل» ناشر و سردبیر مجله «ووگ»<sup>[۸]</sup> به او پیشنهاد عکاسی مد و لباس برای چاپ در مجله مذکور را دهد. مجله

7-Gallery 291

8-Vogue



تصویر شماره ۲: رزهای شکفته، ۱۹۱۴

باقی ماند. ادوارد استایکن جوان در سال ۱۹۰۰ آلفرد استیگلیتز<sup>[۵]</sup> عکاس نوگرا، که در آن زمان سردبیر مجله کمرانوتز بود را ملاقات می‌کند مجله کمرانوتز در جهت اعتلای عکاسی و اشاعه نظریات جدید عکاسی با رویکرد پیکتوریالیستی و تحت پشتیبانی گروه کمراکلاب لندن منتشر می‌شد. این ملاقات باعث شد تا استیگلیتز از توانایی‌های هنری و همچنین علائق استایکن مطلع گردد و ضمن دیدن عکس‌های او سه قطعه از آن‌ها را به بهای هر عکس پنج دلار بخرد. این آشنایی به ظاهر ساده، موجب پایه‌گذاری دوستی و همکاری عمیق بین آن‌ها و همچنین باعث تحولات چشم‌گیر در روند روبه رشد عکاسی از سنت تصویرگرا به مدرن و تعامل عکاسی با دیگر هنرهای تجسمی در سال‌های بعد گردید.

ادوارد استایکن در سال ۱۹۰۱ هنگامی که برای ادامه تحصیلات هنری در پاریس اقامت داشت با دیگر هنرمندان تجسمی اروپایی نیز معاشرت می‌کرد.

او از مجسمه‌های آگوست رودن<sup>[۶]</sup> مجسمه‌ساز شهیر آن دوران عکس‌هایی متفاوت و ماندگار گرفت. عکس‌های استایکن از مجسمه‌های مختلف رودن گواهی‌سپت بر نگاه دقیق و حساس او که به مدد وجه رسانه‌ای عکاسی می‌کوشد تا از جسبانیت یک مجسمه سه‌بعدی بر پهنه کاغذ دوبعدی به نگاهی جدید و نو برسد و تفسیر عکاسانه‌ای را از یک اثر هنری دیگر ارائه دهد و به مفهومی نو دست پیدا کند. استایکن در سال ۱۹۰۲ دوباره به نیویورک و نزد استیگلیتز مراجعه کرد و با تنی چند از عکاسان دیگر انجمن عکاسان جدایی‌طلب را تأسیس نمود. این انجمن با هدف ابلاغ جدایی عکاسی از شیوه پیکتوریالیسم تشکیل گردید و تا سال‌ها در آمریکا به‌عنوان نوعی نگرش هنری به عکس مورد توجه عکاسان و دیگر هنرمندان گردید. اعضای این انجمن با کنار گذاشتن اصول نقاشی‌گونه مسلط بر عکاسی و نشان دادن جزئیات و بازنمایی صریح سوژه‌ها سرآغاز حرکت به سوی مدرنیسم عکاسانه را پدید آوردند.

در همین سال مجله کمرورک نیز توسط استیگلیتز پایه‌گذاری شد و به درخواست وی استایکن طرح روی جلد و نشان آن را طراحی کرد. اولین شماره مجله کمرورک در ژانویه ۱۹۰۳ چاپ و منتشر گردید. در این مجله عکس‌ها با چاپ عالی و به مثابه

5- Alfred Stieglitz

6-Auguste Rodin



تصویر شماره ۴: Vogue

عکاسی است را مدیریت و برگزار کرد. از کتاب چاپ شده مربوط به نمایشگاه ۲/۵ میلیون نسخه فروش رفت و با گرداندن نمایشگاه در ۶۰ کشور جهان چیزی قریب به ۹ میلیون نفر از آن بازدید کردند.

کارل سند برگ<sup>[۱۴]</sup> شوهر خواهر استایکن که ادیب و شاعری زبردست و تاریخ نگاری متبحر نیز بود مقدمه کتاب خانواده بشر را نوشت. در سال ۱۹۶۲ استایکن از موزه هنرهای مدرن نیویورک بازنشسته شد و در سال ۱۹۶۴ کتاب خاطراتش با عنوان «یک زندگی در عکاسی»<sup>[۱۵]</sup> را چاپ و منتشر کرد استایکن سال های آخر عمر را در باغی سپری کرد در حالی که تنها دل مشغولی عکاسانه اش تهیه اسلایدهای رنگی ۳۵ میلیمتری به تعداد زیاد در فصل های گوناگون سال و شرایط نوری متنوع از درخت جلوی خانه اش گرفته است، بود. ادوارد استایکن عکاس، نقاش، مدیر هنری و موزه داری بی همتا در سال ۱۹۷۳ دیده از جهان فرو بست. تجربیات گوناگون استایکن بر روی مواد مختلف عکاسی و قراردادن دوربین در شرایط خاص مانند بارندگی، مه گرفتگی، و استفاده از نوردهی های طولانی و... موجب خلق عکس هایی با فضاهای خاص می گردید. طلوع ماه (تصویر شماره ۵) که یکی از گران ترین عکس های تاریخ عکاسی و نمونه کامل یک عکس پیکتوریال است در سال ۱۹۰۴ خلق گردید. استعاره عکاسانه نیز با این گونه عکس ها نمود پیدا کردند تا خوانش عکس از واقعیت بیرونی آن فراتر رفته و تعارضی بین وجه استنادی واقع گرای سوژه عکاسی شده با وجوه استعاره ای آن برای تلقین هیجان و احساسات عکاس به وجود آید. معاشرت استایکن با دیگر هنرمندان هم عصرش باعث

14- Carl Sandburg

15- A Life in Photography

«وگ» نخستین مجله تصویری بود که در آن فقط به شیوه زندگی و مد پرداخته می شد. این مجله که یکی از مشهورترین و تأثیرگذارترین مجلات مد در دنیاست، از سال ۱۸۹۲ به صورت هفته نامه منتشر می گردید و اکنون نیز در چند کشور جهان به طور هم زمان چاپ و منتشر می شود. استایکن برای مجله وگ از لباس های بلندی که توسط «پل پواره» طراح معروف آن دوران طراحی شده بود عکس هایی گرفت که به نوعی این عکس ها از اولین عکس های مدرن در دنیای مد محسوب می شدند (تصاویر شماره ۴). در سال ۱۹۱۴ با شروع جنگ جهانی اول استایکن به آمریکا برگشت و در یگان هوایی ارتش به عنوان سرپرست گروه عکاسان هوایی خدمت کرد. پس از خاتمه جنگ جهانی استایکن مجدداً به عکاسی مد و تبلیغات روی آورد و از سال ۱۹۲۳ تا ۱۹۳۸ به عنوان عکاس پرتره و مد از چهره های مشهور آن دوران عکس هایی خاص برای مؤسسه کنده نست<sup>[۹]</sup> تهیه کرد. مجلات مد و زیبایی وگ و «ونیتی فر»<sup>[۱۰]</sup> نیز از قریحه نوگرایی او برای عکاسی از مدل هایشان استفاده وافر می بردند. در این زمان استایکن یکی از مشهورترین و گرانترین عکاسان مد شناخته می شد. در سال ۱۹۲۹ استایکن به همراه ادوارد وستون<sup>[۱۱]</sup> که هر دو عکاسان صاحب تفکر و زبردستی بودند در نمایشگاه فیلم و عکس اشتوتگارت<sup>[۱۲]</sup> بعنوان نمایندگان ایالات متحده در کمیته بین المللی این نمایشگاه فعالیت می کردند. نمایشگاه فیلم و عکس اشتوتگارت با هدف شناساندن چشم اندازهای بین المللی عکاسی و فیلم مدرنیستی اروپا و آمریکا برگزار شد. با وقوع جنگ جهانی دوم استایکن شصت و سه ساله در نیروی دریایی ارتش آمریکا واحد عکاسی را سرپرستی می کرد. استایکن بعد از اتمام جنگ و در سال ۱۹۴۷ به سمت مدیر مجموعه عکاسی موزه هنر مدرن نیویورک منسوب گشت. در سال ۱۹۵۵ استایکن نمایشگاه تاریخی «خانواده بشر»<sup>[۱۳]</sup> را که مشهورترین نمایشگاه عکس در تاریخ

9- Condé Nast Publications

10- Vanity Fair

11- Edward Weston (1886-1958)

12- Stuttgart

13- The Family of Man





تصویر شماره ۵: طلوع ماه، ۱۹۰۴



تصویر شماره ۶: رودن و پیکره متفکر، ۱۹۰۴



تصویر شماره ۷: گرتا کاربو، ۱۹۲۸

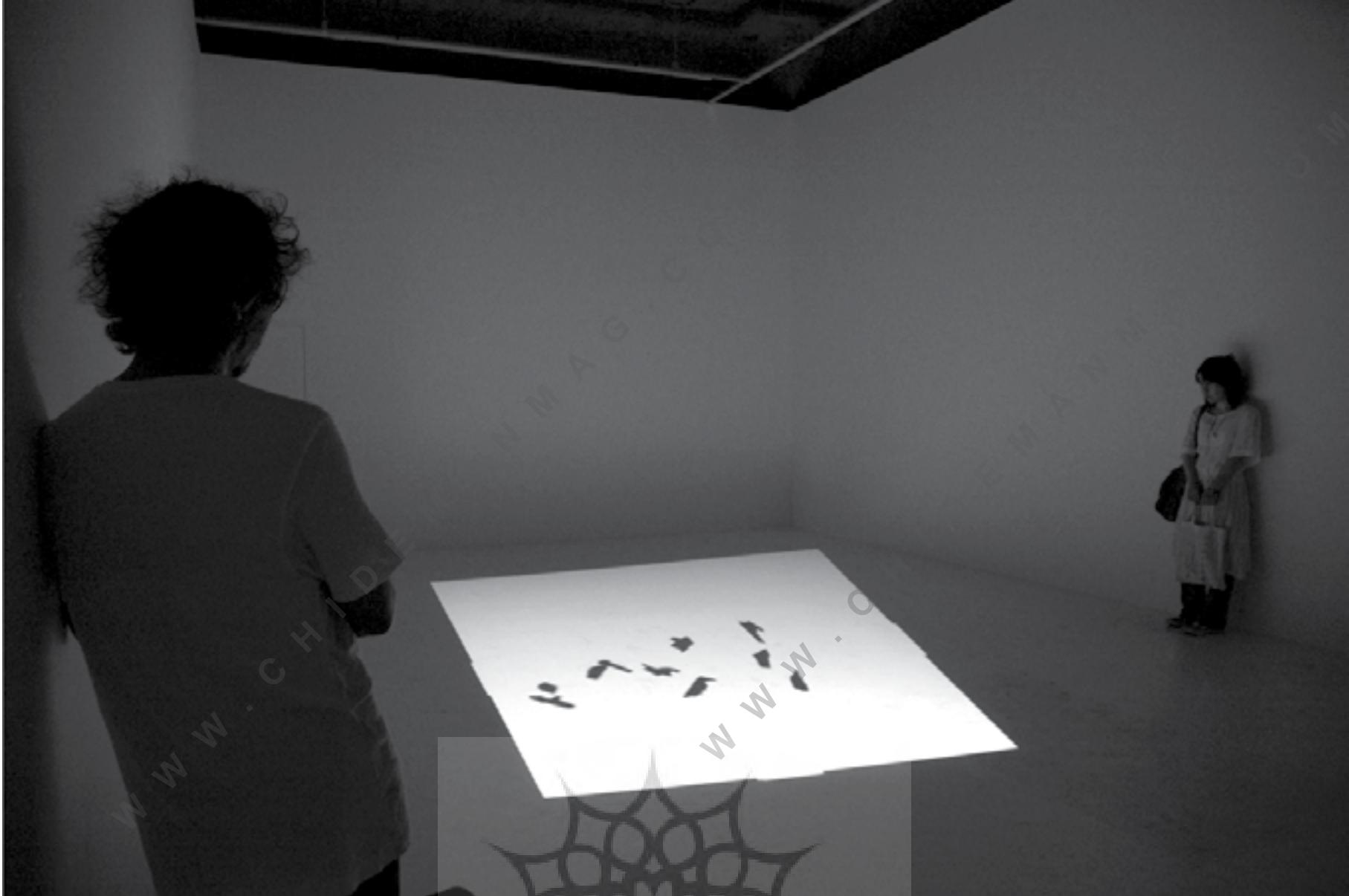
- ۵- مورا، ژیل، ۱۳۹۰، کلمات عکاسی، ترجمه حسن خوبدل و کریم متقی، نشر حرفه نویسندگان، تهران
- ۶- برایان، کو، ۱۳۷۹، عکاسان بزرگ جهان، ترجمه پیروز، سیار نشر نی، تهران
- ۷- فرهنگ عکاسان جهان، ۱۳۹۲ تورج حمیدیان - شهریار توکلی، حرفه هنرمند، تهران

- 8- www.digitalphotographycourses.co.za
- 9- www.moma.org
- 10- www.houkgallery.com
- 11- www.masters-of-Photography.com
- 12- www.nga.gov
- 13- www.britannica.com
- 14- www.pinterest.com

ایجاد نگاه و نگرش خاص او در مورد دیگر هنرها گردید. عکس‌های او از مجسمه‌های رودن نمایانگر نگاه حساس و ویژه او به دیگر آثار هنری هستند. او با این عکس‌ها وجه عینی و استنادی عکاسی را زیر سؤال می‌برد و با مطرح کردن دید خود به‌عنوان یک عکاس از یک اثر هنری دیگر -مجسمه- اثری متفاوت خلق می‌کند. استایکن با تلفیق دو تصویر در عکس رودن و پیکره متفکر (تصویر شماره ۶) ضمن آنکه با تصویری متفاوت قوه درک بیننده را از معنی سه بعدی یک مجسمه به چالش می‌کشد، در پهنه دو بعدی کاغذ نیز تصویری را خلق می‌کند تا نهایت احترام به نبوغ رودن را نیز به‌جای آورده باشد. در عرصه عکاسی تبلیغاتی و مد نیز استایکن تأثیرات فراوانی بر عکاسان بعد از خود بر جای گذاشته است. در فاصله بین دو جنگ جهانی عکاسانی نظیر استایکن با گذر از پرتره‌های نقاشی‌گونه نمونه‌های بارزی از پرتره‌های مدرنیستی را با وضوح بالا و با رویکردهای زیباشناختی اما با کارکرد تجاری برای تبلیغات در مجلات تهیه کردند از نمونه‌های بارز این‌گونه عکس‌ها به عکس گرتا کاربو<sup>[۱۶]</sup> (تصویر شماره ۷) می‌توان اشاره نمود. ■

#### منابع

- ۱- اشتیاق، پتر، ۱۳۹۰، نمادهای عکاسی (قرن ۲۰)، ترجمه محسن بایرام‌نژاد و شیوا اسکندری، انتشارات مرکب سپید، تهران.
- ۲- جانسن، عکاسی قرن بیستم، ترجمه حسین نیر، انتشارات فرآیند، تهران.
- ۳- جانسن، ۱۳۵۹، تاریخ هنر، ترجمه پرویز مرزبان، انتشارات آموزش انقلاب اسلامی، تهران.
- ۴- لنگفورد، مایکل، ۱۳۸۶، داستان عکاسی، ترجمه رضا نبوی، نشر افکار، تهران.



## Paul Chan

Born 1973, Hong Kong

Paul Chan (born 1973) is an American artist, writer and publisher born in Hong Kong in 1973. His single channel videos, projections, animations and multimedia projects are influenced by outsider artists, playwrights, and philosophers such as Henry Darger, Samuel Beckett, Theodor W. Adorno, and Marquis de Sade. Paul Chan's work concerns topics including but not limited to; geopolitics, globalization, and their responding political climates, war documentation, violence, deviance, and pornography, as well as language and new media.

Hong Kong's air quality had a deleterious effect on Chan's health, and so in 1980, his family relocated to Sioux Falls, Iowa, and later to Omaha, Nebraska.

Chan attended the School of the Art Institute of Chicago from 1992-1996, receiving a BFA in Video/Digital Arts.

پل چان \_\_\_\_\_ ترجمه: علی محمد دوست حسینی

متولد هنگ کنگ، ۱۹۷۳

متولد ۱۹۷۳ هنرمند، نویسنده و ناشر آمریکایی متولد هنگ کنگ در سال ۱۹۷۳ است. فیلم‌های تک کانال، انیمیشن و پروژه‌های چند رسانه‌ای او تحت تأثیر هنرمندان خارجی، نمایشنامه‌نویسان، و فلاسفه مانند هنری دارگر، ساموئل بکت، تئودور آدرنو، و مارکی دو ساد قرار دارد. کار پل چان مربوط اما نه محدود به مباحثی از جمله، جغرافیای سیاسی، جهانی شدن، و محدوده‌های سیاسی مربوط، استاد جنگ، خشونت، انحراف، و پورنوگرافی و همچنین زبان و رسانه‌های جدید می‌شود.

کیفیت هوای هنگ کنگ تأثیرات مضر بر سلامت او داشت، به همین دلیل در ۱۹۸۰ خانواده‌اش به سو فالز، آیووا و بعداً به اوماها، نبراسکا نقل مکان کردند.

چان طی سال‌های ۱۹۹۲-۱۹۹۶ به مدرسه هنری شیکاگو رفت و در رشته هنرهای دیجیتال و ویدئویی فارغ‌التحصیل شد.

